

Lisäohjeet ajoneuvon miehistölle vaarallisten aineiden vaaraominaisuuksista luokittain ja olosuhteista riippuvista toimenpiteistä

Varoituslipukkeet ja suurilipukkeet	Vaaraominaisuudet	Lisäohje
(1)	(2)	(3)
Räjähdeet 1 1.5 1.6	Voi olla erilaisia ominaisuuksia ja vaikutuksia kuten massaräjähdyks, sirpaleet tai heitteet, kiivas palo/lämpövirta (hallitsematon palaminen tai lämpeneminen), kirkkaan valon muodostuminen, kova ääni tai savunmuodostus. Isku- ja/tai tärhähdys- ja/tai lämpöherkkiä.	Suojaudu ja pysytele poissa ikkunoitten läheisyydestä.
Räjähdeet 1.4	Lievä räjähdys- ja palovaara.	Suojaudu.
Palavat kaasut 2.1	Palovaara. Räjähdyksivaara. Voivat olla paineenalaisia. Tulehtumisvaara. Voi aiheuttaa palo- ja/tai paleltumisvammoja. Pakkaus / säiliö voi räjähtää lämmitessään / kuumentuessaan.	Suojaudu. Pysytele poissa alavilta paikoilta.
Palamattomat, myrkyttömät kaasut 2.2	Tukehtumisvaara. Voivat olla paineenalaisia. Voi aiheuttaa paleltumisvammoja. Pakkaus / säiliö voi räjähtää lämmitessään / kuumentuessaan.	Suojaudu. Pysytele poissa alavilta paikoilta.
Myrkylliset kaasut 2.3	Myrkytysvaara. Voivat olla paineenalaisia. Voi aiheuttaa palo- ja/tai paleltumisvammoja. Pakkaus / säiliö voi räjähtää lämmitessään / kuumentuessaan.	Käytä suojaanamaaria. Suojaudu. Pysytele poissa alavilta paikoilta.
Palavat nesteet 3	Palovaara. Räjähdyksivaara. Pakkaus / säiliö voi räjähtää lämmitessään / kuumentuessaan.	Suojaudu. Pysytele poissa alavilta paikoilta. Estä aineiden vuoto vesiympäristöön tai viemäristöön.
Helposti syttyvät kiinteät aineet, itsereaktiiviset aineet ja flegmatoidut räjähdysaineet 4.1	Palovaara. Palava tai helposti syttyvä, voi syttyä lämmöstä, kipinästä tai liekistä. Voi sisältää itsereaktiivisia aineita, joilla voi käynnistyä lämpöä tuottava hajoamisreaktio lämmöstä, kontaktista toisiin aineisiin (kuten hapot, raskasmetalliyhdisteet tai amiinit) hankauksesta tai iskun vaikutuksesta. Seurauksena voi olla haitallisten ja palavien kaasujen tai höyryjen syntyminen. Pakkaus / säiliö voi räjähtää lämmitessään / kuumentuessaan.	Estä aineiden vuoto vesiympäristöön tai viemäristöön.

Varoituslipukkeet ja suurilipukkeet	Vaaraominaisuudet	Lisäohje
(1)	(2)	(3)
Helposti itsestään syttyvät aineet 4.2	Itsesyttymisvaara, jos kolli vaurioituu tai sisältö vuotaa. Voi reagoida voimakkaasti veden kanssa.	
Aineet, jotka veden kanssa kosketukseen joutuessaan kehittävät palavia kaasuja 4.3	Palo- ja räjähdysvaara aineen joutuessa veden kanssa kosketuksiin.	Vuotanut aine on pyrittävä pitämään kuivana peittämällä se.
Syttyvästi vaikuttavat (happettavat) aineet 5.1	Syttymis- ja räjähdysvaara. Voi reagoida voimakkaasti ollessaan kosketuksessa palavien tai helposti syttyvien aineiden kanssa.	Pidä erillään palavista tai helposti syttyvistä aineista (esim. sahanpuru).
Orgaaniset peroksidit 5.2	Lämpöä tuottavien hajoamisreaktioiden vaara lämmön kohotessa, kontaktista toisiin aineisiin (kuten hapot, raskasmetalliyhdisteet tai amiinit) hankauksesta tai iskun vaikutuksesta. Seurauksena voi olla haitallisten ja palavien kaasujen tai höyryjen kehittyminen.	Pidä erillään palavista tai helposti syttyvistä aineista (esim. sahanpuru).
Myrkylliset aineet 6.1	Myrkytysvaara. Vesiympäristön ja viemäristön saastumisvaara.	Käytä suojaanamaaria.
Tartuntavaaralliset aineet 6.2	Tartuntavaara. Vesiympäristön ja viemäristön saastumisvaara.	
Radioaktiiviset aineet 7A 7B 7C 7D	Sisäisen ja ulkoisen säteilyvaara.	Rajoita altistusaikaa.
Fissionituvat aineet 7E	Ydinketjureaktion vaara.	
Syövyttävät aineet 8	Syöpymisvaara. Voivat reagoida voimakkaasti keskenään veden ja toisten aineiden kanssa. Vesiympäristön ja viemäristön saastuminen.	Estä aineiden vuoto vesiympäristöön tai viemäristöön.
Muut vaaralliset aineet ja esineet 9	Syöpymisvaara. Palovaara. Räjähdyksivaara. Vesiympäristön ja viemäristön saastumisvaara.	Estä aineiden vuoto vesiympäristöön tai viemäristöön.

Huom 1: Vaarallisilla aineilla joilla on useita vaaraominaisuuksia ja sekakuormille on jokainen soveltuva merkintä otettava huomioon.

Huom 2: Yllämainittuja lisäohjeita saa muokata vastaamaan kuljetustapaa ja kuljetettavia vaarallisia aineita.

Kohdan 8.1.5 mukaiset ajoneuvossa mukana pidettävät henkilökohtaiset ja yleiset suojautumisvarusteet, joiden avulla voidaan ryhtyä yleisiin toimenpiteisiin ja vaarojen mukaisiin hätätilannetoimiin.

Kuljetusyksikössä on oltava mukana seuraavat varusteet:

- Jokaista ajoneuvo kohti vähintään yksi ajoneuvon suurimpaan sallittuun massaan ja rengaskokoon nähden sopiva pyöräkiila,
- Kaksi itsestään pystyssä pysyvää varoitusmerkkiä,
- Silmänhuuhteluneste ^a.

Kuljetusyksikössä on oltava mukana jokaiselle miehistön jäsenelle seuraavat varusteet:

- Varoitusliivi (esim. kuten standardissa EN 471 on kuvattu),
- Irrallinen valaisin,
- Suojakäsineet ja,
- Silmäsuojaimet (esim. suojalasit).

Lisävarusteet tiettyjen luokkien aineiden kuljetuksissa:

- Kuljetuksessa on oltava mukana suojanaamari^b jokaista miehistön jäsentä kohti kuljetettaessa varoituslipukkeiden 2.3 tai 6.1 mukaisia,
- Lapio^c,
- Viemärisuoja^c,
- Muovinen keräysastia^c.

a Ei sovelleta, kun merkintänä on varoituslipuke 1, 1.4, 1.5, 1.6, 2.1, 2.2 tai 2.3.

b Esimerkiksi suojanaamari, jossa on standardissa EN 141 esitettyä tyyppiä A1B1E1K1-P1 tai A2B2E2K2-P2 yhdistettyä kaasupöly-suodatinta vastaava suodatin.

c Sovelletaan vain, kun merkintänä on varoituslipuke 3, 4.1, 4.3, 8 tai 9.

**International Road Transport
Union, Secretariat General**

Tel: +41-22-918 27 00

Fax: +41-22-918 27 41

E-mail: iru@iru.org

Web: www.iru.org

5.4.3 TURVAOHJEKORTTI

Kirjalliset turvallisuusohjeet

Kuljetuksen aikaisen onnettomuuden tai hätätilanteen sattuessa ajoneuvon miehistön on ryhdyttävä seuraaviin toimenpiteisiin silloin, kun se on turvallista ja mahdollista toteuttaa:

- Kytke seisontajarru, sammuta moottori ja eristä akku katkaisemalla virtapiiri pääkatkaisijasta, jos mahdollista.
- Vältä sytytyslähdeitä, erityisesti älä tupakoi tai kytke päälle sähkölaitteita.
- Tee ilmoitus hätäkeskukselle ja anna tilanteesta ja mukana olevista aineista niin paljon tietoa kuin mahdollista.
- Käytä varoitusliiviä ja aseta itsestään pystyssä pysyvät varoitusmerkit tarkoituksenmukaisesti.
- Pidä kuljetusasiakirjat pelastusviranomaisten/pelastushenkilöstön saatavilla.
- Älä astu vuotaneeseen aineeseen tai koske sitä. Huolehdi siitä, ettei vuotaneiden aineiden kanssa jouduta kosketuksiin ja vältä kaasujen, savun, pölyn ja höyryjen hengittämistä pysymällä tuulen yläpuolella.
- Käytä sammuttimia pienten palojen ja alkupalojen sammuttamiseen renkaissa, jarruissa ja moottoritilassa silloin, kun se on turvallista ja mahdollista toteuttaa.
- Ajoneuvon miehistön jäsenet eivät saa sammuttaa kuormatilassa syttyneitä paloja.
- Käytä kuljetuksessa mukana olevia varusteita estämään vuodot vesiympäristöön tai viemäristöön sekä pienempien vuotojen keräämiseen silloin, kun se on turvallista ja mahdollista toteuttaa.
- Poistu itse ja neuvo muita poistumaan onnettomuuspaikan läheisyydestä ja seuraa pelastusviranomaisten/pelastushenkilöstön ohjeita.
- Riisu saastuneet vaatteet, varusteet ja suojaimet ja hävitä ne turvallisesti.